

Orienteringssak

Dokumentnr.: 18/00065-60

Saksbehandler: Siri Westgård

Dato: 22.11.2018

Sak nr.	Behandles av:	Møtedato
	Rådmannsutvalget	05.12.2018
	Hovedstyret	17.12.2018

BILATERALE KONSULTASJONSMØTER 2018 - OPPSUMMERING

Forslag til vedtak

Saken tas til orientering.

Saksframstilling

Det er til nå gjennomført 10 bilaterale konsultasjonsmøter denne høsten. Det siste bilaterale konsultasjonsmøtet er med Kunnskapsdepartementet og vil bli avholdt 20. desember. Saker til dagsorden har blitt satt opp i dialog med departementene, men det er i hovedsak KS som har meldt inn saker til møtene. Administrasjonen i KS har fått innspill fra fylkesstyrer, rådmannsutvalg, fylkeordførerkollegiet, fylkesrådmannskollegiet og KS Storbynettverk.

I de bilaterale møtene har hovedfokus vært å drøfte politisk saker som kan knyttes til regjeringens arbeid med statsbudsjettet for 2020, men andre sentrale saker har også vært drøftet. Sakene som har vært tema på møtene er sentrale saker som berører både kommunene og/eller fylkeskommunene. Noen av sakene har KS og departementene blitt enige om å følge konkret opp, mens andre saker har blitt drøftet uten konkrete oppfølgingspunkter. Selv om det ikke kommer konkrete oppfølgingspunkter er det en merverdi at regjeringen har blitt gjort kjent med KS' posisjoner og at sakene er tatt opp og drøftet på politisk nivå. I de fleste møtene har statsrådene møtt, sammen med øvrig politisk ledelse. KS har vært representert i alle møter av styreleder og medlemmer fra konsultasjonsgruppen i de møtene som har hatt mulighet til å delta. I tillegg har en representant fra det sentrale RU deltatt, og i møter med relevante departementer har også en representant fra fylkesrådmannskollegiet deltatt.

Oppfølgingspunkter fra møtene:

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET 23. OKTOBER

- KS understreket viktigheten av å forebygge naturskader. OED viste til at flommen i Oppland og på Vestlandet i oktober var en kraftig påminnelse om flomfaren, og at vi må være forberedt på slike hendelser oftere. OED understreket at det må arbeides på tre områder: forebygging, fysisk sikring og beredskap.
- KS fikk satt forslag om å utrede en ny finansierings- og forsikringsordning av kommunal infrastruktur etter hendelser på dagsorden, og en inngang til å diskutere en mulig ordning. KS vil ta kontakt med OED for å diskutere saken videre.
- KS fikk formidlet budskap om viktigheten av å bygge på arbeidet som er lagt ned i regionale planer for vindkraft: I referatet fra møtet står det at «Det er viktig å vurdere regionale planer før det blir konkludert på hvilke områder som ansees som mest egnet for vindkraft.»
- KS fikk satt på dagsorden behov for dialog rundt dialog om bruken av den «nasjonale rammen for vindkraft på land, i forslaget til referat fra OED står det at «Det er viktig med god og inkluderende prosess for at nasjonal ramme kunne virke konfliktdepende slik hensikten er»

BARNE- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENTET 29. OKTOBER

- Omdømme og arbeidsmiljø i barnevernet (KS):
Det ble oppnådd enighet om en felles innsats og samarbeid om tiltak som kan bidra til å styrke barnevernets omdømme og bidra til å redusere nåværende arbeidsmiljøutfordringer. Dette skal rammes inn av en intensjonsavtale.
- Barnevernsreformen – kommunenes rammebetingelser (KS):
BLD ga sin tilslutning til at KS involveres i kostnadsberegning av reformen så raskt som mulig. Forsøksordningen med økt kommunalt ansvar for barnevernet: Departementet sa det mest sannsynlig vil dreie seg om å forlenge de oppgavene som blir videreført i reformen, og ikke hele oppgaveporteføljen som inngår i forsøket, slik KS og kommunene ser som ønskelig.
- 0-24-samarbeidet – forsøk med programfinansiering (KS):
Departementet har en skisse fra prosjektgruppen i 0-24 samarbeidet til vurdering. Det er nødvendig at de ulike statsrådene/departementene må gi slipp på egne satsinger dersom en skal gå i retning av programfinansiering.
- IKT-støtte i barnevernet (KS):
KS ble bedt om skriftlig å beskrive utfordringene i den foreliggende finansieringsmodellen.
- Avlasterdommen – konsekvenser for barnevernet (KS):
BLD vil følge opp dette overfor ASD. For øvrig vil en se på om Bufdirs arbeid på hjelpetiltaksområdet kan frembringe alternative løsninger.
- Oppfølging av Riksrevisjonens undersøkelse om Bufetats bistandsplikt i akuttsaker (BLD):
Gunn Marit Helgesen ga uttrykk for at samarbeidet med Bufetat er bedre på mange områder, men det er til dels store utfordringer i samarbeidet når det gjelder akutt plasseringer. Dette blir særlig tydelig når det etterspurte tilbudet er vanskelig å fremskaffe.
- Redegjøringsplikt i likestillings- og diskrimineringsloven (BLD):
Enighet om at KS bør kobles på lovfesting av denne plikten, som en del av lovmedvirkningsordningen.

KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET 2. NOVEMBER

Statsråden anerkjente kommunesektorens roller og betydning i arbeidet med å få på plass en omstilling til lavutslippssamfunnet og nå målene i Paris-avtalen. Møtet skapte også bevegelse i arbeidet med å få levert omforente innspill fra Talanoa-prosessen til FN-systemet. Utover dette ble det ikke oppnådd vesentlig interessepolitisk utbytte fra møtet. Departementet tok med øvrige innspill tilbake, uten å gi lovnader.

ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENTET 2. NOVEMBER

- Inkluderingsdugnaden (KS):
Det ble bekreftet i møtet at det er forståelse for kommunenes begrensninger når det gjelder faste ansettelser. KS må utfordre kommuner og rådmenn til å tenke kreativt om hvordan kommunene kan bidra – vurdere hvilken kompetanse vi trenger i hver enkelt sak. ASD oppfordret kommunene til å spille inn når de ser hindringer eller ordninger som ikke fungerer.
- 0-24 samarbeidet (KS):
Felles forståelse mellom ASD og KS om hensiktsmessigheten av programfinansiering og behovet for å gjennomgå ytterligere øremerkede tilskudd. KS må følge opp overfor andre departementer – spesielt KMD

- Avlastersaken (KS):
Departementet bekrefter at de fortsatt jobber med saken. De har skrevet et brev til EU-kommisjonen. KS bør vurdere muligheten for at KS følger opp tilsvarende gjennom sine kontakter på politisk nivå i EU-systemet.
- Et seriøst arbeidsliv (KS):
KS tok opp innspill fra Oslo om behovet for informasjonsdeling. ASD vil følge det opp.
- Deltid og midlertidige ansettelse i kommunene – oppfølging av Jeløya-plattformen (ASD):
KS jobber for en heltidskultur. Av hensyn til brukerne er det behov for flere virkemidler inn i avtaleverket. Utfordrende å samarbeide om profesjonsorganisasjonene om turnus/arbeidstidsordninger. KS fortsetter arbeidet – og samarbeidet med Spekter.
- Kvalifiseringsprogrammet - tiltak for å øke forståelsen av programmet som en lovpålagt oppgave for kommunene (ASD):
ASD er undrende til at KVP ikke brukes mer. Det legges frem endringer i ordningen om kort tid – har vært på høring. Målet er å gjøre ordningen mer fleksibel. KS følger opp når endringene kommer, og effekten av disse endringene.

KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENTET 13. NOVEMBER

- Digitaliseringsarbeidet i offentlig sektor (KS):
Fortsette med kontakt og dialog på administrativt nivå. Kan vurdere forum/møte på politisk nivå.
  - Offentlig utvalg for gjennomgang av inntektssystemet for kommunene (KS):
KMD vil involvere KS i prosessen.
  - 0-24 samarbeidet – forsøk med programfinansiering (KS):
KD er ansvarlig koordineringsdepartement og saken tas opp i bilateralt møte med KD. KS vil ta opp sak om oppfølging av Andreassenutvalget på nytt i 1. konsultasjonsmøte 2019.
  - Valgsikkerhet – påvirkning utenfra (KS):
KMD viste til forslaget til ny valgforskrift, som krever manuell telling i første opptelling. Kravet om manuell telling i første runde virket det som allmenn tilslutning til fra våre politikere i møtet. KMD viste til at Valgdirektoratet har omfattende opplæring av valgmedarbeidere, der sikkerhet er et tema. KMD viste til at det skal utarbeides en digital strategi, og at sikkerhet også vil inngå der. KMD viste til at det i 2017 ble sendt et hefte til alle som står på valglistene med oversikt på aktuelle trusler og råd til hvordan disse kunne håndteres. Tilsvarende vil de gjøre nå til lokalvalget, og tar gjerne innspill fra KS.
  - Ressurskrevende tjenester (KS):
KS vil ta opp saken på nytt i 1. konsultasjonsmøte 2019. KS ønsker en fast omtale i statsbudsjettet/ kommuneproposisjonen av underliggende brukervekst på tjenester som er kostbare for kommunene når det avviker sterkt fra den generelle demografiske utviklingen.
- Eventuelt: Høring i Endringer i Sameloven mv (konsultasjoner) (KS). KS vil bli involvert i arbeidet med ny veileder for konsultasjoner mellom kommunene og samiske interesser.

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET 14. NOVEMBER

- Fiskerihavner (KS):
KS ba departementet om å sikre at Kystverket er tett på fylkeskommunene når overføring av ansvaret for fiskerihavnene til fylkeskommunene. De konkrete tiltakene som KS foreslo for dialog og erfaringsoverføring ble møtt med forståelse.
- Ny Havne- og farvannslov (KS):
KS fikk positive signaler om behovet for en liberalisering av dagens regulering av havnekapitalen.

FINANSDEPARTEMENTET 15. NOVEMBER

1) Fylkeskommunalt garantiansvar i statlige veiprosjekter (KS)

KS: Det ble blant annet referert fra brev fra Vest-Agder fylkeskommune til Samferdselsdepartementet hvor de ber regjeringen sørge for at staten selv garanterer for lån ved utbygging av riks- og europaveinettet og om at kravet om garantiansvar fjernes.

FIN: Saken ligger først og fremst i Samferdselsdepartementet. Men Finansdepartementet må få mulighet til å se nærmere på saken.

2) «Rapport fra arbeidsgruppe om like konkurransevilkår for offentlige og private aktører» (KS)

KS: Det ble referert praktiske og samfunnsmessige utfordringer for kommunene, og at det pågår en KS FOU som ser nærmere på de samfunnsmessige konsekvensene.

FIN: I et marked må en generelt stå overfor det samme regelverket. Der hvor det ikke er et marked, har staten og KS gjensidig interesse og felles forståelse i å finne praktikable løsninger. Departementet er i dialog med ESA og er enige om å finne effektive løsninger.

Regjeringen legger opp til en høring i 2020 og behandling i Stortinget i 2021. Finansdepartementet venter også på FOU som KS har satt ut om de samfunnsmessige konsekvensene av rapporten fra arbeidsgruppen. Det er viktig å overholde EØS-regelverket, noe også KS støtter.

3) Endringer i eiendomsskatteloven med virkning fra 2020 (KS)

KS: Vi må få svar på våre brev og etterspør lovtolkninger for å kunne si noe om kommunenes handlingsrom.

FIN: Selvfølgelig skal KS få et utfyllende svar så fort som mulig, etter budsjettprosessen som starter 3.12 på Stortinget. Det er full forståelse at lovtolkningsspørsmålene er vanskelige for kommunene i sin budsjettprosess.

NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET 15. NOVEMBER

1) Utredning av samordning av fylkeskommunale og kommunale innkjøp (NFD)

KS er åpen for å diskutere utredning mulige modeller for å samordne innkjøp. En eventuell utredning må se på ulemper, på samme måte som eventuelt potensial. Fra KS' side er det avgjørende at det legges opp til et uforpliktende arbeid og at kommunenes stilling på området ikke svekkes. Frivillighet er en forutsetning.

2) Felles kjøpereregler for offentlige innkjøp (NFD)

KS er åpne for å se på felles kjøpereregler. KS er ikke kjent med at dette er et problem for kommunene, men tar til etterretning at departementet mottar mange klager fra leverandørsiden.

3) Videreføring av Nasjonalt program for leverandørutvikling (KS)

KS viste til de gode resultatene fra leverandørutviklingsprogrammet og ba NFD om å sikre videreføring utover 2019. NFD viste til områdegjennomgangen og at LUP er inkludert i denne, men de bekreftet samtidig at ordningen ser ut til å gi gode resultater og er ønsket også fra næringslivet sin side.

4) Konkurransen på like vilkår (KS)

KS viste til sin egen FoU, hvor de samfunnsøkonomiske konsekvensene av den partssammensatte arbeidsgruppens forslag legges til grunn. Denne rapporten viser at en må kunne forvente samfunnsøkonomisk ineffektive løsninger og bortfall av tilbud i mindre kommuner. NFD ser frem til å lese rapporten når den foreligger og hevder å ha et pragmatisk syn på saken. De ønsker ikke en byråkratisering av regelverket. For de er det avgjørende at en opererer innenfor regelverket og at en vektlegger løsninger som er samfunnsøkonomisk lønnsomme.

5) Kommunal boligpolitikk og utfordringer med boligstiftelser (KS)

KS viste til utfordringene med stiftelser til boligsosiale formål etter endringene i stiftelsesloven i 2001 og ba om at det inntas en forskriftsendring ifm arbeidet med endringer i loven. Forskriften må også utformes slik at det ikke utløses dokumentavgift for kommunene ved overføring av eiendommer og verdier fra stiftelse til kommune. NFD sa at de var i startgruppen i arbeidet med ny stiftelseslov, og at de ville ta med seg innspillet i det videre arbeidet. KMD bekreftet på sin side at saken var aktualisert i flere kommuner som er i sammenslåingsprosess.

6) Områdegjennomgang av næringsrettede virkemiddelapparat (KS)

KS viste til møtet som leder av fylkesordførerkollegiets leder hadde med statsråden 1. november og at de sluttet seg til de anliggender som Sandvik fremmet i dette møtet med tanke på verdiskaping og øvrige virkemidler/tjenesteområder som kommuner og fylkeskommuner gjør nytte av i det næringsrettede arbeidet. NFD bekreftet at de vil inkludere kommunal sektor i det videre arbeidet med gjennomgangen.

KULTURDEPARTEMENTET 16. NOVEMBER

Sak 1 Kulturmelding og regionreform (KUD og KS)

- Jobbe sammen om:
  - Nytt bilateralt møte på politisk nivå etter at meldinga er behandlet i stortinget (vår 19)
  - Administrativt: utvikle og forankre samarbeidsavtale som kan signeres på vårens bilaterale møte

Sak 2 Stortingsmelding om barne- og ungdomskultur (KS)

- Foreslå aktuelle innspillsarenaer, blant annet for barn og unge (2019)

Sak 3d Stortingsmelding om Opplysningsvesenets fond (KUD)

- Møte på administrativt nivå for presentasjon av funnene i KS sin FoU-rapport før denne publiseres.

Sak 3e Ny nasjonal bibliotekstrategi 2020-2023 (KUD)

- Bidra til å formidle faktagrunnlag som synliggjør kommunesektorens faktiske prioriteringer av folkebibliotekene.
- Delta i referansegruppe for ny bibliotekstrategi.

Interessepolitisk utbytte:

- Anerkjennelse av KS som kulturpolitisk aktør på vegne av kommunesektoren.

- Forståelse for betydningen lokal og regional variasjoner i en kulturpolitikk som gjenspeiler kulturlivet der folk bor.
- Felles ønske om en bilateral avtale

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET 4. DESEMBER

Det er ikke foretatt en grundig oppsummering av hver sak og interessepolitisk utbytte fra møtet. Men det kan nevnes at det var velvilje til å se på bedre samordning av tilskuddsordninger under flere av sakene, men ingen lovnader.

1. 0-24 samarbeidet (KS)

Underarbeid i forbindelse med Andreassen utvalget. Arbeidet må slutføres før det trekkes konklusjoner.

2. Status for ny folkehelsemelding og Program for folkehelsearbeid i kommunene (HOD)

Et godt innlegg fra en av våre politikere med lokale eksempler fra Telemark. Oppfølging: folkehelsemeldingen legges frem før påske. Temaer: ensomhet viktig folkehelseperspektiv, kroniske sykdommer, sansetap, demens. HOD legger vekt på samarbeid med brukerorganisasjonene. Det tverrsektorielle folkehelsearbeidet må løftes, ble lagt vekt på fra vår side. Enighet om å fortsette arbeidet med å samle virkemidlene og tilskuddsordningene som er mellom stat og kommune, og hvordan dette kan forenkles. Interessepolitisk gir det støtte til videre arbeid med Folkehelseprogrammet.

3. Psykisk helsehjelp ved lavterskeltilbud (KS)

Det var noe forvirring knyttet til om dette var bare Stange eller flere kommuner. Der var det uheldig at KS ikke var informert om at Stange skulle ha eget møte med HOD. Poenget om at problemet var vedtak og ikke bare gjaldt Stange kom ikke godt nok frem fra vår side, men statsråden vil kartlegge hva som er problemet knyttet til vedtak, KS vil bli orientert.

4. Nasjonal tjenesteleverandør (KS)

HOD konkluderte med at brukerne har en naturlig innflytelse på en slik sak. Nåværende ramme og styringsmodell må henge naturlig sammen. Jobbe videre med fremtidig finansiering (møtekoordinator hørte lite i denne saken og neste pga støy.)

5. Finansieringsmodeller for nasjonale e-helseløsninger (HOD)

HOD har saken på tegnebrettet. Må ha nasjonal tjenesteleverandør for forvaltning, drift og vedlikehold. Modell: samfinansiering basert på fakturering. Teknisk beregningsutvalg som sikrer at de som er aktører har innflytelse på fremtidige løsninger, å ha mulighet for å påvirke kostnadene. Jobbe videre med dette i fellesskap. Det ble eksplisitt sagt at KS og kommunesektoren må ha hånden på rattet.

6. Harmonisering av egenbetalingsordninger (KS)

HOD jobber med dette, men det vil ikke bli sluttført før etter valget i 2019. HOD konstaterte at dette må settes i gang, hun ser det i sammenheng med SIO, og de prisene for tjenester som er utviklet der. (disse var KS med på å utvikle) – «pengene følger pasienten», ser til Danmark, vurderer tilrettelegging for private aktører. En harmonisering av egenbetalingene skal balanseres mot rettferdig betaling, gi økt valgfrihet, økt antall tilbydere som er på banen. Vurderer en nettportal for

å klikke seg inn. Sykehjem, nye boformer, tilpasses politikken. KS kobles på. Oppfølging fra KS: dette er en viktig sak å følge opp og det vil bli fulgt opp videre i januar.

7. Leve hele livet (HOD)

HOD la vekt på at gjennomføringskonferansene har løftet saken, stor interesse for konferansene. Vektla felles steg, dette er det vi vil i vår kommune. Ønsker å se på Husbankens virkemidler, men trolig egen tilskuddsordningen for kjøkken. La vekt på folkevalgtopplæringen: særlig viktig å engasjere eldrerådene mer.

8. Legemiddelgjennomgang i sykehjem (KS)

Fortsatt dialog om temaet.

9. Ressurskrevende tjenester (KS)

Lite oppfølging fra HOD og det ble vist til at saken ligger i KMD. Spørsmålet om oppfølging av Kaldheimutvalget ble ikke besvart.

10. Brukerstyrt personlig assistanse, BPA (KS)

Saken har vært jobbet med i hele år. Skal gjennomføre en ny utredning, også som følge av vedtak i budsjettforhandlingene. Utredningen vil ta stilling til hvordan vedtaket kan utformes og gjennomføres. Det ble tydelig sagt fra KS at det er viktig med forventningsavklaring – tydelighet – ikke spenne buen for høyt.

11. Investeringsordningen for heldøgns omsorg (HOD)

KS gjennomfører bolig telling som vanlig. Vi skal orientere om behov etter bolig tellingen. HOD er også opptatt av ventelisteproblematikk – og at tilskuddet er gode penger for dem som har «for få» plasser. Ellers ingen konklusjoner.

KUNNSKAPSDEPARTEMENTET 20. DESEMBER

1. Oppfølging av avtalen om kvalitetsutvikling i barnehagen og grunnsopplæringen (KD og KS)

Departementet var opptatt av kommunale forskjeller knyttet til digital modenhet, bestillerkompetanse og standardisering og fellestjenester. KS viste til at kommunal sektor stiller seg generelt positiv til tiltak som bidrar til utvikling av nasjonale fellesløsninger og standarder. Kommunesektoren har gjennomført flere tiltak de siste årene som kan bedre samordning og samarbeid. KS påpekte behovet for samordning av hele offentlig sektor. På skoleområdet ble det vist til to konkrete prosjekter, hvorav ett av dem har støtt på problemer knyttet til GDPR. Dette følges opp av KS overfor Opplæringslovutvalget og departementet.

Departementet informerte om arbeidet med ny stortingsmelding, Tidlig innsats og inkluderende fellesskap, som kommer høsten 2019. Meldingen skal omfatte barnehage, skole og SFO, sammenheng og overganger i utdanningsløpet, dokumentasjon og vurdering, seksåringene i skolen og tverrfaglig samarbeid. Statlig detaljstyring på opplæringsområdet ble problematisert. KS var opptatt av at den varslede stortingsmeldingen må forholde seg til at det er kommunene og fylkeskommunene som er ansvarlige for å oppfylle barns og elevers rettigheter til barnehage og skole. Kommunesektorens har et helhetlig ansvar for å koordinere ulike tjenester på tvers av statlig sektorstyring, og denne meldingen må bygge opp under tillit til lokaldemokratiet, slik statlig styring omtales i kvalitetsavtale. KS deltar i og følger opp i en referansegruppe departementet har opprettet for arbeidet med stortingsmeldingen.

KS orienterte kort om planlagt FoU-prosjekt om Opplæringsloven kap. 9A om skolemiljø, og om at regionene har ulike erfaringer med fylkesmannsembetene i forhold til desentralisert/regional kompetansemodell for barnehage og skole. KS kan ikke være avhengige av om det enkelte fylkesmannsembetet ønsker å invitere inn KS som kommunesektorens interesseorganisasjon.

KD oppfordret KS til å bidra til realistiske beregninger av de faktiske merkostnadene til læremidler til fagfornyelsen. Dette følges opp på administrativt nivå i KS. KD informerte om invitasjon til seks kommuner og fylkeskommuner om å ta en lederrolle i arbeidet med å forebygge og håndtere utagerende atferd og vold i skolen.

2. Bemanningsnormer i barnehage og skole (KS)

KS uttrykte bekymring for at overgangen til rammefinansiering at bemanningsnorm i skolen vil slå uheldig ut for enkeltkommuner ved at kommuner ikke vil kunne opprettholde dagens lærertetthet eller innfri normen uten bruk av kommunens frie midler. Endring av grunnskolenøkkelen må bidra til forutsigbar finansiering for alle kommuner. KS uttrykte bekymring for hvordan finansieringen av barnehagenormen vil bli etter overgangsordningen. Finansieringen må i størst mulig grad bidra til at barnehagesektoren som helhet kan oppfylle bemanningsnormen. Det er vesentlig at det som midlertidig er bevilget til enkeltbarnehager, overføres kommunenes rammer. KS vil gjerne involveres i arbeidet med å vurdere en eventuell endring i finansieringssystemet i barnehagesektoren. Lokal likeverdig finansiering er et prinsipp som må videreføres. Det er viktig for KS at man følger opp konsekvensene for andre yrkesgrupper og funksjoner i skolen og hvordan læringer bør telles med i bemanningsnormen i barnehagen. Finansieringen av bemanningsnormene følges opp administrativt.

3. Integreringsfeltet– Integreringsløftet (KD og KS)

KS støtter målene og ambisjonene i regjeringens integreringsstrategi. KS ga uttrykk for at flere av forslagene kan hindre kommuner i å videreføre gode eksisterende tilbud utviklet lokalt. En standardisering av introduksjonsprogrammet bør i større grad baseres på frivillighet og medvirkning fra kommunene, og i mindre grad på flere lovpålegg. KS påpekte også at nye oppgaver krever bedre finansiering.

KS viste til at bosettingen av flyktninger må baseres på bosettingsavtalen mellom KS og staten. Det er viktig at bosettingsstrategien i størst mulig grad bidrar til forutsigbarhet og kontinuitet i tjenesteapparatet ved fremtidig bosetting av flyktninger i kommunene. Det innebærer at fordelingen av flyktninger må baseres på lokal kunnskap om kommunenes kapasitet og mulighet for god integrering. Kriteriene for bosetting må fastsettes i god tid og staten må bedre finansieringen av personer med stort oppfølgingsbehov. Eventuelle endringer i bosettingspolitikken må foretas i første halvdel av 2019. KS ønsker å bli involvert i arbeidet med både introduksjonsprogrammet, endring i opplæringsloven og økonomiske beregninger av nye pålegg til kommunene. KS påpekte at dersom bosettings- og integreringsarbeidet skal vurderes etter resultater, må registreringen kvalitetssikres i tråd med KS forslag i brev til departementet av 12.12.2018

Arbeidet med utvikling av introduksjonsprogrammet, innholdet i dette og arbeidet med forslag til endring i introduksjonsloven, følges opp administrativt.

Lasse Hansen

Helge Eide